

terne kan ikke blot fordre, at en Dommer skal vige sit Sæde i de i § 60 angivne Tilfælde — altsaa naar han er Part i Sagen — „men enhver af dem kan fremsætte Indsigelse mod, at en Dommer beklæder Retten, naar andre Omstændigheder foreligger, der er egnede til at vække Tvivl om hans fuldstændige Upartiskhed“. Nu vil jeg nok spørge, om Bankinspektør Green, der for det første er aktiv konservativ Politiker, Medlem af det Parti, som maaske skarpere end noget andet har udtalt sin Misbilligelse af hele denne Landmandsbankaffære og Regeringens Stilling til den, og dernæst er Bankinspektør og er den Mand, som har foretaget den Statusopgørelse i Landmandsbanken, som for mange Tingmænd ganske sikkert har været Forudsætningen for, at de gik med til Statsgarantien, idet de gik ud fra, at med denne Statusopgørelse var Bunden naaet — om han ikke er Part i Sagen. Gud ved, hvad der ellers skal kræves for at være Part i en Sag! Men han skal altsaa sidde i Kommissionen, sidde i den, medens den er Enquête-Kommission, og naar det behager denne Kommission selv at konstituere sig som Ret, er denne Mand Medlem af Retten. Det er en Haan mod den almindelige Retsbevidstheds elementæreste Krav, en oprørende Vilkaarlighed. Og Professor Birck — hvad maa jeg sige om Professor Birck? Ja, jeg ved, at han har udtalt sig paa den skarpeste Maade om Landmandsbankens Ledelse og navnlig om Landmandsbankens administrerende Direktør. Den Presse, som i København er ledet af Højfinanssen, hvad enten denne Presse repræsenterer det ene eller det andet Parti, har omhyggeligt undgaaet at meddele, hvad Professor Birck har sagt f. Eks. paa Transatlantisk Kompagnis sidste Generalforsamling, det maa ikke komme til Publikums Kundskab. Hvis man vil have at vide, hvad Professor Birck har sagt, skal man ikke søge i Hovedstadsbladene, hverken de konservative eller de radikale, nej, saa skal man gaa til Blade, som man ellers ikke læser til daglig, saa skal man gaa til „Landmandstidende“, et ellers Venstre nærstaaende Blad, der finder man nøjagtig, hvad Professor Birck har sagt ogsaa om Etatsraad Glückstadts Ledelse af Landmandsbanken; man kan ogsaa finde det i jyske Blade, men i den københavnske Presse finder man det ikke. Og det er ikke blot paa denne Generalforsamling, Professor Birck har udtalt sig og taget Parti paa det skarpeste, han har ogsaa gjort det ved andre Lejligheder, f. Eks. ved et stort Landbodelegeretmøde

i Aarhus — jeg tror, det var i Foraaret. Han har gjort det Gang paa Gang, saa der er ingen Tvivl om, hvorledes den Mand ser paa dem, der har været ledende Personer i Landmandsbanken. Ogsaa Professor Birck er altsaa absolut saaledes stillet i Forhold til Landmandsbanken, at han falder ind under § 60, der handler om Part i Sagen, i hvert Fald gør han det efter den Fortolkning, Professor Munch-Petersen giver af dette Begreb, og der er altsaa Betingelsen til Stede for, at Domstolen af sig selv ex officio skal hævde, at denne Mand og Bankinspektør Green maa vige deres Sæde. Og vil man ikke gaa ind paa dette, maa man i hvert Fald hævde, at i Henhold til § 62 kan sigtede naar som helst forlange de to Mænd sat ud af Undersøgelseskommissionen. Men det synes altsaa hverken at genere den almindelige Retsbevidsthed, den offentlige Mening, eller, ja, vel mindst af alt, den højtærede Regering.

Endnu vil jeg gerne sige to Ord om det Rigsdagsudvalg, som er nedsat i Henhold til den anden Lov angaaende Landmandsbanken. Hvis noget Udvalg nogen Sinde har været paa Grænsen af det grundlovsstridige, saa er det dette Udvalg. Der førtes i Foraaret Forhandlinger om Nedsættelse af et udenrigspolitisk Udvalg, og det blev da med fuld Ret hævdet fra radikal Side, at det Udvalg, man tænkte sig, vist vilde være grundlovsstridigt, og siden har Professor i Statsret Knud Berlin fuldt ud bekræftet de Bekymringer, som i den Henseende blev fremsat fra radikal Side. Det var dog et Udvalg med en meget begrænset Kompetence, men her drejer det sig om et Udvalg, som faar Beføjelse til at samtykke i, at Finansministeren ubegrænset giver Nationalbanken Statsgaranti for Laan, som den finder det paakrævet at yde Landmandsbanken. I Statshusmandsloven er det bestemt, at Landbrugsministeren sammen med Finansudvalget kan afgøre, hvorledes indenfor et bestemt Beløb, indtil 12 Mill. Kr., Laan og Bygningstilskud skal fordeles, men der er to Grænser, 12 Mill. Kr. og for et Aar; og saa er det endda maaske lidt tvivlsomt, om det er berettiget at lade Finansudvalget gøre det. Her derimod lader man et enkelt Udvalg faa carte blanche til maaske for flere Aar (Afbrydelse: Overgangsperioden) Overgangsperioden, men den kan vare flere Aar (Afbrydelse: Nej.).

Anden Næstformand (Parkov): Man maa ikke afbryde Taleren.